

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Ítéletet olvasnak a csavargó és tolvaj gyermekek fejére*

Forrás: *Uj Nemzedék*

Bud., 1923. 12. 22.

(Idő)

(Köt. v. fiz.)

(Oldal)

Osztálvozás

343.121.5

Hely

Idő

"1923"

Személy

Helvszám

Ítéletet olvasnak a csavargó és tolvaj gyermekek fejére

A gyermekbiróság kiszállt a rákospalotai javítóintézetbe

— Az Uj Nemzedék tudósítójától. —

Egy tizenkétéves csavargó kisfiu néhány nappal ezelőtt leugrott a *markó-utcai fiu-patronázs első emeletéről*, mert mielőtt „beöltöztették volna, orvos akarta megvizsgálni.

Tizennégyéves, satnya, lerongyolódott kislány mondja: „*Reszketek a pénzért*, hogy kiöltözhessék, pudert vásárolhassak magamnak“.

A másik lány tizenhatéves és többrendbeli lopással vádolja a bíróság. Ilyenek 1923 bimbói.

Valami borzalmas kataklizmát élünk, amelyben mindnyájan bennforgunk, s csak nem tudjuk, vagy nem akarjuk a helyzet sötétjét meglátni. Akik Magyarországon ma gyermeküggyel foglalkoznak és figyelik a gyermekek életét, fejlődését, botlását, elrettenve beszélnek a jövő nemzedék tömeges züllesztéséről.

A gyermekbiróság alig győzi a feltorlódt munkát s a fiataloknál bírái tehetetlenül állnak a kor kegyetlen pusztításával szemben.

Késő délután van, mikor a rákospalotai javítóintézet tiszta, villanyvilágított termében *Háry Ferenc dr. járásbíró* megkezdte a tárgyalást. Az ügyészséget *Novák Ernő dr.*, az ügyészség alelnöke, a fiatalok büntetési egyike leghíresebb szakértője képviseli.

A tárgyalóteremben virág és feszület van. Itt nem olyan ridegen, gépiesen megy a tárgyalás, mint a felnőtt büntetőknél. A sarokban két apáca, akik a fiatalok vádlottakat elővezetik. A tárgyalásra kerülő ügyek helyzetjelentéseit *Wiesner Béláné* tisztviselő adatai alapján olvassák fel.

Az első vádlott *M. Ilona*. Szőke, pirosképtű, izmos lány, 17 éves. Két rendbeli lopással vádolják. Felolvassák az iratokat, hogy ruhát, ékszert és cipőt lopott több helyen. A lány összeszorítja vastag, husos száját. Szégyenli magát. Nem azért, mert lopott, hanem mert most *kopottan, kócosan ideállították a bíróság elé. Férfiak elé!* ...

Semmire sem akar emlékezni. *Háry* bíró lassan, óvatosan elébetárja az eseményeket. Hol lopott, mit lopott?

— Én nem tudom, kitől loptam... — feleli és a szemével a fehér mennyezetet kutat.

Hosszu unszolására mégis beszélni kezd. De mindig csak azt ismeri be, amit a bíró éppen a fejére olvas. Kérdik tőle, hogy legutóbbi szolgálati helyén, miért hasított a fel a házikisasszony új cipőjét?

— Mert fel akartam venni — feleli szégyenlősen — és nem ment a lábamra... —

Most kiderül, hogy bizonyítványt is hamisított „*Gabriella*“ névre, pedig *Ilona* a neve. Erről nem akar részletesen nyilatkozni. Azt mondja, két neve van. Senki sem hiszi el neki, ő maga is elpirul az átlátszó, gyerekes csel leleplezésén. *Ilona: Gabriella* akart lenni. Tetszett neki az előkelő, szinpadai név; ennyi az egész.

Mikor látja, hogy a feje felett már összezsapuskák a hullámok, megszeppen. Érti, hogy sok bűn halmozódott össze. A bíró és az ügyész összeség. *M. Ilona* bátran megszólal:

— Tessék engem még egyszer ha zaengedni Tolnába. Én nagyon jó tudok lenni, kérem... —

Novák ügyész elejti a vádat. A Gabriellából Ilonkává degradált, kis, eltévedt tolnai parasztlányt, vissza viszik a falujába — munkára. Egy évi próbaidőt engedélyez neki a bíróság hivatalos ellenőrzéssel.

M. Ilona boldogan meghajlik és a kis, kék szemű kitérő az örömtől. Fut ki a szobából és már öltözik is a — ki tudja honnan szerzett — divatos, tarka pesti ruhájába. Mielőtt az utcára lép, a kis, zöld kalapot is felveszi és kétoldalt ki huzza a szőke haját.

A következő vádlott *Cs. Margit*, aki közveszélyes munkakerülésért áll a bíróság előtt. Sovány, hosszú

arcu falusi leány, aki még koszoruba fésüli a haját és nagy, szürke keszkenőt szorongat háromrét hajta a jobbjaiban.

Szepegve áll a bíró elé, pedig egy veszedelmes óbudai betörőbandában fogták el a rendőrök. Azoktól nem félt. Most azonban alig tud beszélni az izgalomtól.

Kilenc éves kora óta menhelyen nevelkedett, aztán szolgálni ment. Most 16 éves, de már hosszú-hosszu utat, sok helyet, vidéket megjárt. Nemrég jött ki a kórházból, ahol súlyos bajával kezelték.

— Kiálltam a helyből, mert a gazdáim vidékre utaztak. Aztán 12 napig hel nélkül voltam és elfogtak a detektívek.

— Addig hol laktál? — kérdi a bíró.

— Egy barátnőmnél.

A barátnő címét és nevét azonban nem tudja. Végre hosszas faggatás után mond egy nevet: *Manci*. Erre a bíró is, az ügyész is elneveti magát. Mikor ezek a munkakerülő, züllött leányok ide kerülnek, valamennyi a barátnőjére hivatkozik. És ez a barátnő kivétel nélkül: „*a Manci*“. Szűk fantáziájuk nem tud hirtelen ritkább, komolyabb nevet találni.

Nagy beismerésben van szegény kis elbotlott *Cs. Margit* a bíróság előtt. Dolgozni szeretne és igéri, hogy többé nem kerül a bíróság elé. *Novák Ernő* ügyész — aki jól ismeri a büntető fiatalok e csendes és a bíróság előtt megszeppent

tipusát — nem nagyon hisz Margit ígéretében, de azért elégedik 6 heti próbára, munkába.

— Csak ne találkozzam itt megint veled — mondja az ügyész.

— Isten őrizz! — hebegi Cs. Margit 16 éves közveszélyes munkakerülő és már kezitcsókolomot mond a terem minden élőlényének.

Boglyas, sunyi szemü kis lány következik a vádlottak sorában. G. Irmának hívják, 14 éves, közveszélyes munkakerülő és csavargó. Az egyik pályaudvaron fogták el a detektivek. Azt mondja, hogy feljött Pestre, megkeresni az apját, mert már nyolc éve nem látta. A szülei ugyanis különváltan élnek.

— Szegedről gyöttem — meséli lassu meggondolt szavakkal a történetét de a két barna, okos szeme a bíró arcán kémlel, hogy vajjon elhiszi-e, amit mond? — Aztán a Keletinél elfogták és a gyermekbíró-ságra vitték.

Hosszu, fantasztikus mese — el

